

	<h2 style="margin: 0;">СИЛАБУС</h2> <h3 style="margin: 0;">НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</h3> <h3 style="margin: 0;">«Географія релігій і культур»</h3> <p style="margin: 0;">Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: ІЗ Туризм і рекреація Рік навчання: <u>2-й</u>, семестр <u>3-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Бізнесу та сфери</u> <u>обслуговування</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	к.е.н., ст. викладач Табенська Оксана Ігорівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	tabenska@vsau.vin.ua, oksana.tabenska.68@gmail.com

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Географія релігій і культур» є вибірковою компонентою ОПП Туризм.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 26 год.; практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з дисциплін: «Основи туризмознавства», «Туристичне краєзнавство», «Рекреалогія», «Кулінарна етнологія», «Географія туризму», «Туристичні ресурси світу».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні дисциплін: «Туристичне країнознавство», «Гастротуризм», «Активний та екстремальний туризм».

Призначення навчальної дисципліни

Формування у фахівців професійних компетентностей, які дозволили б працювати у нових професійних умовах, зокрема, демонструвати знання й розуміння фундаментальних розділів «Географія релігій і культур» в обсязі необхідному для оволодіння освітньо-професійною програмою «Туризм».

Необхідність вивчення даної дисципліни продиктована сучасними тенденціями розвитку туристичної індустрії у світі в цілому та в Україні зокрема. Збільшення темпів розвитку індустрії туризму в Україні, зростання

обсягів і розширення географії туристичних потоків, зростання культурного обміну між Україною та іншими державами країнами суттєво відображається на вимогах до працівників вітчизняних туристичних підприємств, а саме до рівня їх професійної компетентності в царині географії туризму.

Ознайомлення з туристично-рекреаційним потенціалом окремих регіонів, країн світу та України, виявлення проблем і перспектив його використання в сучасній туристичній діяльності, розуміння шляхів вирішення актуальних питань розвитку туризму є важливою складовою підготовки фахівців у галузі туризму.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета – формування у майбутніх фахівців сфери туризму комплексу професійних знань щодо геопросторової організації, специфіки функціонування рекреаційно-туристичного комплексу, вмінь і навичок проведення геотуристичних досліджень для визначення рекреаційно-туристичного потенціалу окремих регіонів і країн світу, умов та шляхів розвитку туризму на території України.

Завдання вивчення дисципліни

- засвоєння студентами теоретико-методологічних основ географії туризму, основних понять, класифікацій та методик геотуристичних досліджень;
- аналіз історії розвитку геотуристичних досліджень;
- формування вмінь встановлювати географічні та соціокультурні закономірності розвитку туризму на основі аналізу природних, культурно-історичних та соціально-економічних умов території;
- визначення складових рекреаційно-туристичного потенціалу країн світу та України;
- вивчення характерних рис та особливостей геопросторової організації рекреаційно-туристичного комплексу країн світу та України;
- виявлення основних проблем та перспектив розвитку туристичної індустрії України.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформулювати такі програмні компетентності:

інтегральну компетентність (ІНК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують концепції гостинності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу

ЗК05. Прагнення до збереження навколишнього середовища

спеціальні компетентності (СК):

СК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

СК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

СК 03. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій

СК 04. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління

СК 05. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів

СК 06. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)

СК 07. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту

СК 08. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем

СК 09. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах

СК 14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці

СК 17. Розуміння основних понять та концепцій сільського зеленого туризму

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів

ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук

ПР3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ

ПР4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору

ПР5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території

ПР6. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів

ПР7. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод само презентації).

Використані: модель навчання «Перевернутий клас» (Flipped Class); «Лекція удвох» - обговорення певної теми відбувається з двох різних позицій у діалогічному спілкуванні двох викладачів; семінар-диспут; дистанційне навчання; брейнстормінг («мозковий штурм»); дискусія із запрошенням фахівців; групова дискусія; груповий (співпраця в малих групах); колективний; колективно-груповий; коментування, оцінка (або самооцінка) дій учасників; майстер-класи; метод аналізу і діагностики ситуації; метод інтерв'ю (інтерв'ювання); метод проєктів; проблемний (проблемно-пошуковий) метод; публічний виступ студентів на лекції; публічний виступ студентів на лекції англійською, німецькою, французькою мовами; використання музичного супроводу (музика Італії, Франції, Шотландії, гімн Європейського Союзу); робота в малих групах

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1: Географія туризму як наукова дисципліна.	2	2	7
2	Тема 2: Теоретичні основи географії туризму.	2	2	7
3	Тема 3: Методологія та методика географічних досліджень у туризмі.	2	2	7
4	Тема 4: Географія туристських потоків, доходів та витрат.	2	2	7
5	Тема 5: Класифікація та географічна оцінка рекреаційно-туристичних ресурсів.	2	2	7
6	Тема 6: Характеристика територіальної організації рекреаційних видів туризму.	2	2	7
7	Тема 7: Характеристика територіальної організації активних видів туризму.	2	2	8
8	Тема 8: Характеристика територіальної організації культурно-пізнавального та подієвого туризму.	2	2	8
9	Тема 9: Характеристика територіальної організації ділового туризму.	2	2	8
10	Тема 10: Характеристика територіальної організації релігійно-паломницького туризму.	2	2	9
11	Тема 11: Характеристика територіальної організації міського, сільського та екологічного туризму.	2	2	9
12	Тема 12: Країнознавство як наукова галузь.	2	2	8
13	Тема 13: Структура та методика туристичного вивчення країни.	2	-	8
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	32	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	34	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти, віртуальні екскурсії, проведення екскурсій), створення та використання папки туриста	14	4 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист, використання туристичних карт для опитування студентів
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	20	2 рази на семестр	Тестування у системі
Разом		100		

Рекомендовані джерела інформації Основні

1. Любчук О. К. Організація туризму. Основи туризмознавства: навч. посібник. Маріуполь : ГВУЗ «ПДТУ», 2018. 154 с.

2. Основи туризмознавства: навчальний посібник / Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад.: О. В. Литвин, М. Г. Акулов. Умань : Візаві, 2019. 169 с.

3. Про туризм. Закон України від 15.09.1995 № 323/95. Урядовий кур'єр, 1995. 40 с.
4. Торяник В.М., Джинджоян В.В. Безпека туризму: навч. посіб. Д. : ДГУ, 2018. 284 с.
5. Торяник В.М., Джинджоян В.В. Механізм державного управління туристичною галуззю в Україні (ліцензування, сертифікація, стандартизація). Словник-довідник: навч. посіб. Д. : ВНПЗ «ДГУ», 2020. 182 с.
6. Торяник В.М., Сардак С.Е., Джинджоян В.В. Туризмологія: підручник. Д. : ДГУ, 2022. 306 с.
7. Устименко Л. М., Булгакова Н. В. Основи туризмознавства: практикум. Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. 80 с.
8. Організація екскурсійної діяльності: навчально методичний посібник для здобувачів вищої освіти спеціальності 242 «Туризм» / уклад. Н. В. Аксьонова. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. 248 с.
9. Джинджоян В.В., Горожанкіна Н.А., Бойко З.В. Основи туризмознавства : навчальний посібник. Київ: Видавець ФО-П Піча Ю.В., 2022. 246 с.
10. Гукалова І.В., Мальчикова Д.С. Вступ до фаху: географія і суспільство: навчальний посібник. Одеса: Видавець Гельветика, 2018. 268 с.
11. Панченко Ю.В., Лугінін О.Є., Фомішин С.В. Менеджмент внутрішнього і міжнародного туризму: навчальний посібник. Одеса: Видавець Гельветика, 2019. 342 с.
12. Лісовський П.М. Туристична діяльність: інновація, інвестиція, рекреація: навчальний посібник. Київ: Видавець Ліра-К, 2022. 124 с.
13. Смирнов І.В., Любіцева О.О. Міжнародний туристичний бізнес і логістика в туризмі: навчальний посібник. Київ: Видавець Ліра-К, 2022. 288 с.
14. Божидарник Т.В. Міжнародний туризм: навчальний посібник. Київ: Видавець Центр учбової літератури, 2020. 312 с.
15. Галасюк С., Нездоймінов С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 178 с.
16. Кудла Н. Сільський туризм. Основи підприємництва та гостинності. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 152 с.
17. Мальська М. Основи маркетингу у туризмі. Технологія та організація обслуговування туристів: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 336 с.
18. Алієва-Барановська В.М. Міжнародний туризм: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 344 с.
19. Мальська М. Економіка туризму: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 544 с.
20. Кіптенко В.К., Малиновська О.Ю. Організація екскурсійних послуг: підручник. Одеса: Видавець Гельветика, 2018. 518 с.

Додаткові

1. Федорченко В.К., Федорченко-Кутуєв Н.В., Василюк О.І. Туризм – потенціал відновлення та модернізації українського суспільства. *Вісник НТУУ КПІ*. 2022. № 4 (56). С.17-19. URL: <http://visnyk-ppsp.kpi.ua/article/view/269585>. DOI: [https://doi.org/10.20535/2308-5053.2022.4\(56\).269585](https://doi.org/10.20535/2308-5053.2022.4(56).269585).
2. Бойко З.В., Горожанкіна Н.А Івент-туризм як фактор формування туристського іміджу території у регіональному аспекті. Існуюча практика та новітні тенденції в управлінні суб'єктами господарювання різних організаційно-правових форм: монографія / за ред. Л.М. Савчук, Л.М. Бандоріна. Дніпро, 2020. С. 495-515/
3. Табенська О.І. Стойка В.О. Використання внутрішніх туристичних ресурсів України в сучасних умовах. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 11(29). С. 199-209. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-11\(29\)-199-209](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-11(29)-199-209) URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/issue/archive>
4. Табенська О.І. Розвиток туризму у місті Вінниці: сучасність та перспективи. *Бізнес-навігатор*. 2025. № 2 (79). С. 20-26. DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.79-4> URL: http://business-navigator.ks.ua/journals/2025/79_2025/6.pdf
5. Табенська О.І. Особливості застосування інформаційних технологій в туризмі. *Інтелект XXI*. 2025. № 1. С. 18-28. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8801/2024-1.3> URL: <http://intellect21.nuft.org.ua/index.php/1-2024>

Інформаційні ресурси:

1. Тур по Вінницькій області «Гостинне Поділля». URL: <https://vinnytsia.city/gostynne-podillya/> (дата звернення: 14.07.2025).
2. У Вінниці презентували першу гастрономічну мапу Міста ідей. URL: <https://vinnytsia.city/u-vinnytsi-prezentuvaly-pershу-gastronomichnu-mapu-mista-idej/> (дата звернення: 12.07.2025).

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної роботи

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Відповіді на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10
4	Індивідуальні та групові творчі завдання	5
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Відповіді на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10
4	Індивідуальні та групові творчі завдання	5
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач вищої освіти упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до екзамену.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів, як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Відповіді на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10
4	Індивідуальні та групові творчі завдання	5
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Відповіді на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10
4	Індивідуальні та групові творчі завдання	5
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Шкала оцінки знань здобувача

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	
35-59	FX	незараховано
0-34	F	

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку чи екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

